

חוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), תשי"ט – 1958*

1. בחוק זה – הגדרה
- "עובד הציבור" – עובד מדינה, עובד רשות מקומית וכן כל רשות שהוענקה לו סמכות על פי דין.
2. (א) נתבקש עובד הציבור, בכתב, להשתמש בסמכות שניתנה לו על פי דין, יחליט בבקשה וישיב למבקש בכתב בהקדם, אך לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום קבלת הבקשה.
- (ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול –
- (1) כשהענין נושא הבקשה טעון חקירה על פי דין;
- (2) כשנקבע בדין מועד אחר למתן תשובה;
- (3) כשהתברר, לאחר בדיקה, שהענין נושא הבקשה טעון בדיקה או דיון נוספים;
- (4) כשקיימים לגבי הענין נושא הבקשה הסדרים שלפיהם המועד לדיון הוא מאוחר מהמועד האמור בסעיף קטן (א).
- (ג) במקרים האמורים בסעיף קטן (ב) יודיע עובד הציבור למבקש, בכתב ובהקדם, אך לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום קבלת הבקשה, את הטעם מן הטעמים האמורים שעל פיו נמנע מהשיב במועד, ויביא הודעתו ליריעת הממונה עליו; היה הטעם אחד האמורים בפסקאות (2) או (4) לסעיף קטן (ב), תכלול ההודעה גם את המועד למתן התשובה או מועד הדיון, ואם היה הטעם האמור בפסקה (3), לסעיף קטן (ב) – תפרט אותו ההודעה במידת האפשר.
- (ד) עובד הציבור יודיע על החלטתו למבקש מיד לאחר קבלתה.
- 2א. עובד הציבור שנתבקש כאמור בסעיף 2(א) וסירב לבקשה, יודיע למבקש בכתב את נימוקי סירובו. הנמקת סירוב
- 2ב. (א) נתבקש עובד הציבור להפעיל סמכות לפי סעיף 2, ואותה סמכות אינה מוקנית לו, יפעל באחת מאלה:
- (1) יעביר את הבקשה לעובד הציבור שלדעתו מוקנית לו אותה סמכות, ויודיע על כך בכתב למבקש, בציון פרטים על זהותו ומענו של עובד הציבור;
- (2) יודיע למבקש על העדר סמכותו, ויצרף המלצה בדבר זהותו של מי שלדעתו מוסמך לטפל בבקשה, בציון פרטים אודותיו.
- (ב) הועברה בקשה כאמור בסעיף קטן (א)1, יתחיל מנין התקופה, לענין סעיף 2(א), מיום קבלת הבקשה על ידי עובד הציבור המוסמך כאמור.
3. על אף האמור בסעיף 2א. לא יהא עובד הציבור חייב להודיע על נימוקי סירובו –
- (1) כשיש כדין המעניק לו את הסמכות הוראה שהוא רשאי להשתמש בה לפי שיקול דעתו או ללא מתן נימוקים;
- (2) כשבטחון המדינה או יחסי חוץ שלה מחייבים שלא לגלות נימוקי ההחלטה;
- (3) כשהבקשה שסירב לה היתה למנות את המבקש למשרה פלונית או להטיל עליו תפקיד פלוני;
- (4) כשגילוי הנימוקים עלול, לדעת עובד הציבור, לפגוע שלא כדין בנכוחו של אדם וזלת המבקש;
- (5) כשיש בגילוי הנימוקים, לדעת עובד הציבור, משום גילוי סוד מקצועי או ידיעה סודית כמשמעותם לפי כל דין.

* פורסם בס"ח 264, תשי"ט, עמ' 7; תוקן בס"ח 561, תשכ"ט, עמ' 147; תוקן בס"ח 1474, התשנ"ה, עמ' 254; תוקן בס"ח 1502, התשנ"ה, עמ' 106; תוקן בס"ח 1526, התשנ"ה, עמ' 329.

4. סירב עובד הציבור להשתמש בסמכות שניתנה לו על פי דין ולא הודיע נימוקי סירובו כאמור בסעיף 2א, יודיע למבקש, בכתב את הטעם מן הטעמים האמורים בסעיף 3 שעל פיו נמנע מלהודיע נימוקי סירובו; והמבקש רשאי להגיש ערר, תוך שלושים יום מיום קבלת הודעה כאמור;
- אם עובד הציבור היה עובד המדינה - לשר הממונה עליו, ואם היה עובד רשות מקומית או היה רשות אחרת - לשר הממונה על ביצוע החוק המעניק את הסמכות האמורה.
5. היתה החלטה של עובד הציבור נתונה לערר או לערעור על פי חיקוק, יודיע עובד הציבור בכתב לאדם הזכאי להגיש את הערר או את הערעור, על זכות הערר או הערעור ועל דרכי הגשתם ומועדיהם במידה שנקבעו בחיקוק.
6. (א) החלטה או פעולה של עובד הציבור לא יהיו פסולות בשל כך בלבד שהוא לא מילא אחרי הוראות הסעיפים 2א, 1 או 5; ואולם בכל הליך לפני ועדת ערר או ועדת ערעור או לפני בית המשפט, על עובד הציבור הראייה כי החלטה או פעולה שלא ניתנה לגביהן תשובה או הודעה כאמור, נעשו כדין, הוראות סעיף זה אינן גורעות מאחריותו המשמעתית של עובד הציבור על אי-מילוי חובתו לפי חוק זה.
- (ב) לא השיב עובד הציבור או לא הודיע תוך שלושת התודשים כאמור בסעיף 2א או (ג), רואים בכך, לענין כל דין, החלטה לסרב לבקשה, ללא מתן נימוקים.
7. חוק זה אינו גורע מכל חוק אחר הדין בהנמקת החלטות של רשויות מינהליות.
8. (א) בסעיף 10(ו) לחוק בתים משותפים, תשי"ג-1952¹, יימחקו המלים "לפי שיקול דעתו".
- (ב) בסעיף 3(ג) לחוק גיל הנשואין, תשי"ו-1950², יימחקו המלים "לפי שיקול דעתו".
9. חוק זה לא יחול -
- (א) על החלטות לפי חוק כלי היריה, התש"ט-1949³, כאשר גילוי הנימוקים עלול להביא לפגיעה בשלמו של אדם או בדרכי פעולה של המשטרה;
- (ב) על החלטות שר הפנים או מי שהועברו אליו סמכויותיו לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952⁴, למעט החלטה על ביטול רשיון ישיבה של מי ששהה בישראל כדין.

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

¹ ס"ח 113, תשי"ג, עמ' 6.
² ס"ח 57, תשי"ו, עמ' 286.
³ ס"ח 18, תשי"ט, עמ' 143.
⁴ ס"ח 111, תשי"ב, עמ' 354.